

HÄIRINTÄTAPAUSTEN MENETTELYOHJE

1. Dokumentin sisältö

Dokumentin tarkoituksena on esittää, miten Iltakoulu ry menettelee häirintätapauksissa. Häirintätapauksilla tarkoitetaan tapauksia, jossa henkilö on kokenut häirintää tai kiusaamista toisen Iltakoulun jäsenen / jäsenten toimesta. Dokumentti sisältää ohjeet häirintätapausten ilmoittamiselle, tapausten käsittelykulun ainejärjestössä sekä toimenpiteet.

2. Työnjako

Iltakoulussa häirintätapauksia käsittelee yhdenvertaisuustyöryhmä, johon kuuluu hallituksen yhdenvertaisuusvastaava ja yhdenvertaisuustoimihenkilö. Yhdenvertaisuustyöryhmä toimii täydellä luottamuksella. Työryhmä voi ottaa yhteyttä TREY:n häirintäyhteyshenkilöihin tapauksissa, mutta ei kertoa tapausten yksityiskohtia eteenpäin ilman ilmoittajan suostumusta. Eturistiriitojen välttämiseksi häirintätapaukset käsitellään ensisijaisesti yhdessä TREY:n häirintäyhdyshenkilöiden kanssa, ilmoittajan siihen suostuessa.

3. Toimivalta

Iltakoulun hallitus voi häirintätapauksissa antaa jäsenelle varoituksen tai rajata kulkua ainejärjestötilaan ja/tai oikeutta osallistua tapahtumiin. Iltakoulu ei ota kantaa rikosoikeudellisiin asioihin. Yhdenvertaisuustyöryhmä (yhdenvertaisuusvastaava ja yhdenvertaisuustoimihenkilö) voi kuitenkin auttaa rikosoikeudellisten asioiden eteenpäin viemisessä ja avun hakemisessa. Häirintätapaukset pyritään aina selvittämään suullisesti, ja toimenpiteisiin ryhdytään vain häirinnän jatkuessa, sen ollessa vakavaa tai tekijän yhteistyöhaluttomuuden johdosta.

Iltakoulu voi käyttää toimivaltaansa vain, jos häirintätapausta tapahtuu Iltakoulun toimintaympäristössä. Iltakoulun toimintaympäristöllä tarkoitetaan virallisia tapahtumia ja ainejärjestötilaa. Jos häirintä tapahtuu Iltakoulun toimintaympäristön ulkopuolella, esimerkiksi epävirallisilla jatkoilla, Iltakoulu ei voi käyttää toimivaltaansa. Yhdenvertaisuustyöryhmä voi näissä tapauksissa kuitenkin osallistua tapauksen selvittelyyn.

4. Häirintätapausten tietoon tulo

Häirintätapauksista voi ilmoittaa Iltakoulun yhdenvertaisuustyöryhmälle

- häirintälomakkeella joko anonyyminä tai nimellä
- sähköpostilla tutorointi@iltakoulu.org
- henkilökohtaisesti yhdenvertaisuusvastaavalle tai yhdenvertaisuustoimihenkilölle
- henkilökohtaisesti muiden hallituksen jäsenten tai tapahtumien tukihenkilöiden kautta

Häirintätapauksissa voi ottaa yhteyttä myös TREYn häirintäyhdyshenkilöihin joko häirintäilmoituslomakkeella tai sähköpostilla. Tällöin häirintätapauksista ei tule tietoa Iltakoulun yhdenvertaisuustyöryhmälle tai hallitukselle.

5. Ilmoituksen saapumisen jälkeen yhdenvertaisuustyöryhmä käsittelee ilmoituksen luottamuksellisesti

- a. Anonyymi viesti viedään yhdenvertaisuustyöryhmän toimesta hallituksen tietoisuuteen, jos ilmoituksen tekijä antaa siihen ilmoituksessa luvan.
- b. Jos viestissä on yhteystiedot, työryhmä ottaa yhteyttä ilmoittajaan ja kysyy toiveita jatkokäsittelylle. Minkäänlaisiin toimenpiteisiin ei ryhdytä ilman ilmoittajan suostumusta. Jos ilmoituksen tekijä näin sallii, työryhmä ottaa yhteyttä häirinnästä syytetyyn. Häirinnästä syytetylle taataan oikeus tulla kuulluksi. Jos osapuolet ja tilanteen vakavuus sen sallivat, tapaus voidaan sovittaa osapuolten kesken eikä jatkotoimenpiteitä seuraa. Sovitteluun otetaan mukaan osapuolten suostumuksella TREYN häirintäyhdyshenkilö.
- c. Ilmoittaja voi lopettaa tapauksen käsittelyn missä tahansa vaiheessa halutessaan.

6. Häirintätapausten käsittely

hallituksen kokouksessa Tapauksen luonteesta riippuen, yhdenvertaisuustyöryhmä tuo tapauksen hallituksen kokoukseen, jossa asia käsitellään suljettuna. Yhdenvertaisuustyöryhmä ei tuo hallituksen tietoisuuteen ilmoittajan henkilöllisyyttä tai muita arkaluontoisia yksityiskohtia, joista ilmoittajan henkilöllisyyden voisi tunnistaa ilman ilmoittajan suostumusta. Pöytäkirjoihin ei saa jäädä arkaluontoisia yksityiskohtia eikä tietoja, jotka paljastavat ilmoittajan tai syytetyn. Jos häirintätapauksessa on osallisena yhdenvertaisuustyöryhmän jäsen, hallituksen jäsen, tai hallituksen jäsenen läheinen, hänet jäävätään tai hän jäävää itsensä tapauksen käsittelystä.

7. Toimenpiteet

7.1 Tapahtuman aikaiset toimenpiteet

Iltakoulun tapahtuman aikana ilmenevää härintää torujutaan yhdessä tukihenkilöiden ja hallituksen kanssa. Jos tapahtumassa ilmenee käytöstä, joka rikkoo Iltakoulun Yhdenvertaisuussuunnitelmassa olevia periaatteita, voi tukihenkilöt, hallituslaiset tai molemmat kaksi yhdessä päättää antaa varoituksen epäsovivaa käytöstä harjoittavalle yksilölle. Epäsovivan käytöksen toistuessa henkilö voidaan poistaa tilasta tukihenkilöiden tai hallituslaisten toimesta. Kaikista varoituksista ja poistamisista kirjataan raportti, joka tullaan käsittelemään hallituksen kokouksessa. Lisätoimenpiteistä lisää kohdassa 7.2.

7.2 Tapahtuman jälkeiset toimenpiteet

Hallitus päättää mahdollisista sovellettavista toimenpiteistä yksinkertaisella enemmistöllä. Hallituksella on mahdollisuus saada tuekseen tapahtumalla tapahtuneesta häirinnästä tai muusta epäasiallisesta käytöksestä raportti, jonka on tarkoitus antaa tukea päätöksen tekemiseen. Hallituksen tulee myös tilanteessa kuunnella vastaajan puolta tapahtuman kulusta ja huomioida tämä varoitusta/rangaitusta päätettäessä. Hallituksen ensimmäisenä toimenpiteenä on antaa varoitus häiritsijälle. Jos häiritsevä toiminta jatkuu varoituksesta huolimatta, hallitus voi asettaa henkilölle kulkukiellon ainejärjestötilaan tai rajoittaa hänen osallistumistansa Iltakoulun tapahtumiin.

Rangaistuksen/varoituksen pituus määräytyy tehdyn rikkeen perusteella (kohta 8). Jäseneltä ei voi kuitenkaan evätä oikeutta osallistua hallituksen tai yhdistyksen kokouksiin. Teon ollessa erityisen vakava, toistuva tai tekijän räikeän yhteistyöhaluttomuuden sattuessa hallitus voi ohittaa varoituksen antamisen ja siirtyä suoraan kulkuoikeuden ja/tai osallistumisoikeuden rajoittamiseen.

8. Rangaistuksien ja varoitusten pituudet

Varoitukset: Ennen rangaistuksia Iltakoulu käyttää varoitusta toimenpiteenä, jolla se pyrkii kitkemään toistuvaa epäsovivaa tai epäkunnioittavaa käytöstä. Varoitukset ovat voimassa kuuden (6) opintokuukauden verran, jonka jälkeen varoitus poistuu.

Rangaistuksien pituudet määräytyvät kolmiportaisesti. Pituudet vaihtelevat kolmen (3), kuuden (6) ja kahdentoista (12) kuukauden välillä. Varoituksen aikana saatu toinen varoitus johtaa rangaistukseen. Törkeimmissä tapauksissa rangaistus voidaan myös langettaa ilman varoitusta.

Esimerkkitapaus kolmen (3) kuukauden rangaistuksesta:

Henkilö jatkaa varoituksesta huolimatta epäsovivaa käytöstä tapahtumissa. Tämä voi tarkoittaa jatkuvaa tapahtuman häirintää tai epäasiallista huutelua, mikä ei lopu varoituksista huolimatta.

Perustelut rangaistukselle:

- Käytös on epäkunnioittavaa ja häiritsevää, mutta ei sisällä syrjivää, vihamielistä tai väkivaltaista sisältöä.
- Henkilö on saanut mahdollisuuden korjata käyttöksensä, mutta ei ole siihen ryhtynyt.
- Rangaistuksen tavoitteena on varmistaa, että toiminta- ja tapahtumaympäristö pysyy turvallisena kaikille.

Esimerkkitapaus kuuden (6) kuukauden rangaistuksesta:

Henkilö esittää syrjiviä tai rasistisia kommentteja tapahtumassa tai sen yhteydessä, esimerkiksi kohdistamalla loukkaavia tai alentavia huomautuksia tiettyyn etniseen ryhmään, sukupuoleen tai seksuaaliseen suuntautumiseen.

Vaihtoehtoisesti henkilö syyllistyy fyysistä koskemattomuutta lievästi loukkaavaan tekoon, kuten ei-toivottuun koskettamiseen, tönäisyyn tai muuhun aggressiiviseen eleeseen toista osallistujaa kohtaan.

Perustelut rangaistukselle:

- Käytös on syrjivää tai fyysisesti uhkaavaa ja rikkoo Iltakoulun arvoja ja turvallisen tilan periaatteita.

- Teko on yksittäinen, mutta sen luonne on selvästi rasistinen, syrjivä tai fyysisesti sopimaton.
- Rangaistus kuvastaa teon vakavuutta ja sen aiheuttamaa vahinkoa luottamukselle ja turvallisuuden tunteelle.

Esimerkkitapaus kuuden (12) kuukauden rangaistuksesta:

Henkilö syyllistyy vakavaan tai toistuvaan rasistiseen ja vihamieliseen käytökseen, joka voi sisältää tiettyyn ryhmään kohdistuvaa halventavaa, uhkaavaa tai väkivaltaan yllyttävää puhetta.

Lisäksi rangaistus on perusteltu, mikäli henkilö loukkaa toisen fyysistä koskemattomuutta vakavasti esimerkiksi pahoinpitelemällä, uhkaamalla väkivallalla tai muulla tavoin vaarantamalla toisen turvallisuutta.

Perustelut rangaistukselle:

- Käytös on järjestelmällistä, toistuvaa ja/tai väkivaltaista.
- Teolla on vakavia seurauksia turvallisuuden, yhdenvertaisuuden ja fyysisen koskemattomuuden kannalta.
- Rangaistus heijastaa teon korkeaa vakavuusastetta ja sen vaikutuksia Iltakoulun jäsenistöön.

Huomautukset ja lieventävät seikat

Rangaistuksen määräämisessä voidaan huomioida lieventäviä seikkoja, kuten vilpittömä katumus, anteeksipyyntö ja aktiivinen halu korjata omaa käytöstä.

Rangaistusta voidaan ankaroittaa, mikäli teko on suunnitelmallinen, kohdistuu useisiin henkilöihin, on väkivaltainen tai tapahtuu useasti varoituksista huolimatta.

Tavoite

Tämän ohjeistuksen ensisijainen tavoite on **ennaltaehkäistä** epäkunnioittavaa, syrjivää ja väkivaltaista käytöstä sekä **tukea Iltakoulun jäsenten turvallisuutta ja luottamusta**.

Rangaistusten tarkoitus ei ole pelkästään rangaista, vaan myös ohjata käyttäytymistä kohti kunnioittavaa ja yhdenvertaista toimintaa.

9. Hallituksen ja työryhmän vaihtuessa

Iltakoulu ry

Tampereen yliopiston politiikan tutkimuksen opiskelijoiden ainejärjestö

Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous

Liite 9: Häirintätapausten menettelyohje

25.11.2025

Vuosittain yhdenvertaisuustyöryhmän vaihtuessa loppuun käsitellyt häirintälomakkeen vastaukset poistetaan. Uutta työryhmää informoidaan mahdollisesti käsittelyssä olevista häirintätapauksista, ilmoittajan toiveiden mukaisesti. Vanha hallitus voi velvoittaa uuden hallituksen toteuttamaan päätettyjä toimenpiteitä. Keskeneräisissä tapauksissa vanha hallitus voi antaa suosituksen, kuinka tapauksessa tulisi edetä